

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0499
Název školy	Soukromá střední odborná škola Frýdek-Místek, s.r.o.
Název Materiálu	VY_32_INOVACE_423_PRA_02
Autor	PhDr. Dagmar Růžičková
Tematický okruh	PRÁVO
Ročník	4 Forma denní
Datum tvorby	říjen '13
Anotace	Text slouží k výuce a samostudiu, celek tvoří základy z trestního práva. Je námětem k upevňování, opakování učiva. Práce s informacemi, zadané úkoly v tištěné i elektronické podobě ověřují získané vědomosti a dovednosti. Společná kontrola činností je prováděna pomocí dataprojektoru a PC.
Zdroje	Radovan Ryska, Právo pro střední školy, nakl. EDUKO,s.r.o., Praha 2012, ISBN 978-80-87204-573

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Trestní právo hmotné

- 1. Trestné činy** – protiprávní činy uvedené v trestním zákoně. Naplňují znaky skutkové podstaty trestných činů.
Trestnost se vztahuje na dokonání TČ i na pokus.
- 2. Dělení TČ :**
 - a) přečiny** - z nedbalosti
- úmyslné s trestem odnětí svobody do 5 let
 - b) zločiny** - s trestem odnětí svobody od 5 do 10 let
 - c) zvláště závažné zločiny** – 10 let a víc.
- 3. Pachatel TČ :**

FO, spáchala TČ sama, přičetná, způsobilá rozpoznat následky svého jednání a být schopna ovládnout své jednání.

 - posouzení otázky přičetnosti náleží soudnímu znalci psychologie a sexuologie.
- 4. Spolupachatel TČ :** společné jednání, solidární odpovědnost
- 5. Účastníci TČ :**
 - a) organizování – **organizátor**
 - b) navádění – **návodce**
 - c) pomáhání – **pomocník**

Všichni jsou stejně trestáni jako pachatelé TČ.
- 6. Podmínky trestní odpovědnosti** = naplnění skutkové podstaty TČ (13 hlav)
 - a) Objekt TČ** – zákonem chráněný zájem, kterým je TČ dotčen (TČ ublížení na zdraví – zdraví, TČ vraždy – chráněným zájmem je život, TČ krádeže – majetek, TČ loupeže – osobní svoboda, majetek)
 - b) Objektivní stránka TČ** = jednání pachatele, následek a příčinný vztah (Pachatel může být trestán jen tehdy, pokud svým jednáním způsobil konkrétní následek). Jednání spočívá v konání aktivním, ale také v opomenutí (např. škoda na majetku).
 - c) Subjekt TČ** = pachatel TČ, který svým jednáním naplnil znaky SPTČ. Nepřímým pachatelem je ten, kdo k provedení TČ užil jiné osoby (živý nástroj), která není trestně odpovědná z důvodu nepřičetnosti nebo nedostačujícího věku.

Podmínkou trestní odpovědnosti je

 - 1. Věk pachatele** – trestně odpovědný je od **15 let** (Evropa od 14 let)
15 – 18 = mladistvý, od 18 = zletilý pachatel
od 15 = mládež (trestaná podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

od r. 2004 nabyl účinnosti zákon o soudnictví ve věcech mládeže, mládeži jsou ukládána opatření – ochranná – trestní – výchovná.

2. Příčetnost **pachatele** znamená rozpoznat následek svého jednání a schopnost své jednání ovládnout. Posouzení příčetnosti přísluší pouze soudním znalcům (psychologie, sexuologie).

d) **Subjektivní stránka TČ** (vnitřní) – zaměřuje se na psychiku pachatele a soud zkoumá jeho zavinění (přímé, nepřímé, úmysl, nedbalost vědomá, nedbalost nevědomá, pohnutka).

Úmyslné zavinění: přímé – ví, co chce (vědomé, chtěl ohrožit)
nepřímé – ví a je smířen s možným následkem.

Nedbalostní zavinění: vědomé – věděl, ale spoléhal, že k tomu nedojde
nevědomé – nevěděl, ale vzhledem ke svému postavení vědět měl a mohl.